

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 20. avgusta 1873.

Obseg: Velik korak v napredku predivstva na Kranjskem. — Letina na Notranjskem in strah pred previsoko cenitvijo zemljiško. — S planin Predarlskih. — Letošnja letina. — Poročila o Matičnih zborih. (Kon.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Velik korak v napredku predivstva na Kranjskem.

Že več let si prizadeva kmetijska naša družba, da pomaga zboljšanju predivstva po setvi Rusovskega lanú in gojenji v vodi.

Al tužnega srca moralo se je opazovati, da se kmetje ne lotijo potrebnih reči tako živo, da bi kazalo kaj vrednega vspeha.

Kraj, kjer se je imela prvič vresničiti želja naše hvalevredne družbe kmetijske, pomagati predivstvu na Kranjskem, postala je mala vasica Vesca v Vodiški županiji. In kdo je pravi začetnik tej reči? Po mnogih dogovorih med družbo kmetijsko in predsednikom katol. političnega društva v Vodica, častitim g. župnikom T. Kajdižem, se njemu posreči, da si pridobi že pozimi g. Rih. Dolenca, ki je ljudstvo podučil, kako naj sejejo lan, in zdaj pa g. Piskar-ja, ki je delo godilnice jako umno vodil.

Gotovo govorim iz src vsih Vodiških faranov, ako izrekam gorko hvalo prečastitemu župniku gosp. Kajdižu za marljivo in neutrudno delovanje oziroma na povzdigo omike v občje in na povzdigo kmetijstva.

Kmetje po naši županiji so sejali letos 30 mernikov Ruskega lanú. Ker so mislili iz začetka, da bo njih nada o lepem pridelku splavala po vodi, so že skušali lan goditi po starodavni navadi na rôsi, in le nekoliko v vodi v velikih kadéh.

Al v njihovo veliko veselje jim pošlje kmetijska družba imenovanega g. Piskarja, da vodi delo nove godilnice, katera je že dovršena in že se lan v njej godi.

Dolžnost nam je in potreba, izreči tû srčno hvalo g. Piskarji, ki je imel blago potrpežljivost pri nadzorovanji dela. Pokazal je pri tej priliki, da mu ni za njegovo osebo in njegov dobiček, ampak za dobro stvar samo. Hvala mu toraj, da v Vesca imamo prvo godilnico na Kranjskem.

Kmetijski družbi pa, katera se tako marljivo trudi, ustvariti nam boljše materijalno stanje, želimo, da mili Bog blagoslovi njeno delovanje. Za trlico, katero je blagovolila kmetijska družba zdaj nam posoditi z objubo, da županiji Vodiški novo v last podari, gré hvala iz ust vseh faranov.

V Vodica 16. velicega srpana.

H—d.

Letina na Notranjskem

in strah pred previsoko cenitvijo zemljiško. *)

Nadjali smo se na Notranjskem letos dobre letine in mislili se nekoliko iz denarne stiske izkupati, kajti spomladi kazalo je vse prav lepo; pogostni dež, ki ga naša zemlja silno potrebuje, pospešil je razvoj rastlin, in sadje je cvetelo prav lepo, da bilo ga je veselje gledati, posebno pa češplje. A v najlepšem cvetju nastane spomladanska huda zima in zmrzlina ter vniči cvetje na drevji, pa tudi dosti drevja polomi, in neizrekljivo škodo naredi. Zaporedni dež škodoval je žitu v cvetju; kasneje pa nastane velika vročina in suša, ki naredi prezgodnjo zorenje žita. Klasje je vsled tega ostalo kratko, na pol gluho, in zrnje je kumerno. Násad, to je, 100 snopov, daje komaj po 6 do 8 bokalov žita. Krompir je sicer še zdrav, al zarad prevelike suše ne more odebeliti; droban je, malo debelejši kot orehi. — Fižol se suši na korenini in bode tudi prezgodaj dozorel ter droban ostal. — Trta je večidel prazna, in dosti manj bo mošta od lanskega leta. Le sena smo obilo nakosili; zato pa otave ne bo nič, kajti travniki, senožeti in pašniki rujavi so že kot lisica. Ne vem, s čem se bo ljudstvo čez zimo preživelo, ki nobenega zaslúška nima, in s čem davke plačalo, ker od pridelkov nič za prodati ni?

Kdor je poleti videl žita na našem polji, mislil si je, da bogata žetev je gotova. A človek obrača, Bog pa obrne. Pa vsaj nas skoraj vsako leto suša tare tako, da nimamo nobene redne letine. Vendar se pa hoče naše polje staviti med najrodovitnejša polja na Kranjskem! Naj se tisti gospodje cenilci, ki naše polje v najboljšo vrsto stavijo, potrudijo le-sem, in prepričali se bodo z lastnimi očmi, da se tû ne moremo zanašati na redni pridelek kot drugod, in da naše polje potrebuje pogostoma dežja, če hočemo kaj pridelati; ako ga ni, zgorí nam vse! — Pa še druga nadloga nas tare, namreč huda burja jeseni in pozimi, ki nam zemljo odnaša, in čedalje veči kras napravlja, pa tudi rast zadržuje. Res, da nas kaka tri leta sem ne nadleguje tako, a ni upati, da bi si bila drugo pot poiskala ter nas popustila. Tedaj mora se pri cenitvi zemljišč tudi na ovo nadlogo gledati. Ako se nam po novi cenitvi davki ne zmanjšajo, moramo v nič priti. Zato „caveant consules“!

*) Hvala lepa za resnično poročilo in odkritosrčno besedo o cenitvi zemljišč. Naj bi ne bila klic npijočega v puščavi!
Vred.